

Atmintinė

Aplinkos apsaugos agentūros dovanų politikos klausimais

Dovana – bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė. Dovana apima viską, ką galima įvertinti pinigais, t. y. daiktus, paslaugas, įvairias pramogas, nuolaidas, dovanų čekius, svetingumą, paskolas.

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROJE (TOLIAU – AGENTŪRA) YRA TAIKOMA NULINĖ DOVANŲ POLITIKA:

- Agentūros darbuotojai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, gauna darbo užmokestį ir jokio papildomo atlygio, t.y., nuolaidų, lengvatų ar dovanų ir pan. (išskyrus dovanas, gautas pagal [Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą](#) (toliau - Įstatymas)), gauti neturi teisės.
- jei Agentūros darbuotojui norima įteikti dovaną ne pagal Įstatymą, tokią dovaną turi būti atsisakoma priimti / ji turi būti gražinta dovanotojui, o nesant tokios galimybės, [Agentūros gautų dovanų priėmimo, perdavimo, vertinimo, registravimo, naudojimo ir veiksmų, gavus neteisėtą atlygį, tvarkos aprašo](#) (toliau – Aprašas) nustatyta tvarka ir terminais apie tokį dovanojimo faktą turi būti informuojama Agentūros dovanų vertinimo komisija.

Dovanos pagal protokolą ir tradicijas - neatlygintinai perduodamas turtas, kuris turi aiškiai išreikštą partnerystės santykių sukūrimo ir/ar palaikymo tikslą.

DOVANOS, KURIOS GALI BŪTI PRIIMTOS:

- Dovanos, gaunamos (teikiamos) pagal tarptautinį protokolą ir (ar) tradicijas.
- Simbolinės reprezentacinės dovanos (rašikliai, kalendoriai su įmonės, įstaigos arba organizacijos ženklu ir pan.).
- Simbolinės dovanos, gautos iš kolegų asmeninių ar valstybinių švenčių proga (gėlės, atvirukai ir pan.).
- Įprastinis vaišingumas dalykinių susitikimų, derybų metu (mineralinis vanduo, kava, arbata, saldumynai ir pan.).

DOVANOS, KURIOS NEGALI BŪTI PRIIMAMOS:

- Dovanų čekiai, kuponai, nuolaidų kortelės, vertybiniai popieriai kaip dovanos.
- Dovanos, kuriomis siekiama daryti įtaką deryboms ir (ar) sprendimo priėmimui, viešiesiems pirkimams ir (ar) atsidėkoti už palankų sprendimą ar kurios kitaip gali sukelti interesų konfliktą.
- Kvietimai į sporto, muzikos ar kitus pramoginio turinio renginius.
- Išskirtinis vaišingumas dalykinių susitikimų, derybų metu ar atliekant su darbu susijusius veiksmus kitoje įstaigoje (patikros metu) (pvz.: pietūs, vakarienė restorane ir pan.)
- Alkoholiniai gėrimai, *išskyrus, kai užsienio šalies delegacija oficialaus susitikimo arba renginio metu darbuotojui kartu su kitomis reprezentacijai skirtomis dovanomis padovanoja alkoholio butelį, reprezentuojantį savo šalies tradicijas, t.y., alkoholis, jei jo etiketės dizainas, pakuotė yra reprezentacinio pobūdžio – reprezentuojanti šalies tradicijas, gali būti vertinamas kaip reprezentacinio pobūdžio dovana, gauta pagal tarptautinį protokolą.*

Reprezentacinės dovanos - neatlygintinai perduodamas turtas, kuris turi aiškiai išreikštą organizacijos įvaizdžio stiprinimo tikslą. Paprastai tokios dovanos yra pažymėtos įstaigos arba organizacijos pavadinimu ir/ar ženklu.

Agentūros darbuotojai, atlikdami jiems pavestas funkcijas:

- **neturi teisės** nei tiesiogiai, nei netiesiogiai **priimti**,
- **teikti dovanų**, išskyrus reprezentacines ir pagal tarptautinį protokolą ir (ar) tradicijas gautas dovanas.

Agentūros darbuotojas, gavęs reprezentacinę dovaną ar dovaną pagal tarptautinį protokolą,

- **privalo** užpildyti dovanos perdavimo aktą, kaip tai numatyta Apraše ir dovaną kartu su aktu perduoti Komisijai, kad būtų nustatyta dovanos vertė ir priimti atitinkami sprendimai, numatyti Apraše.

Darbuotojas, prieš apsisprendamas priimti dovaną, privalo įvertinti rizikas, atsižvelgdamas į šiuos kriterijus:

- Kodėl dovana siūloma?
- Kokie santykiai sieja su dovanotoju?
- Ar tai vienkartinė dovana, ar tas pats asmuo dažnai siūlo/teikia dovanas?
- Ar su dovanotoju nesieltta dviprasmiškai, t. y. savo elgesiu leista susidaryti klaidingą nuomonę, kad iš jo laukiama ir tikimasi dovanos (atsidėkojimo)?
- Ar gautą dovaną būtų galima deklaruoti viešai? Ar dovanos priėmimo atveju tretiesiems asmenims nekils abejonių dėl dovanos gavėjo nepriklausomumo priimant sprendimus?
- Ar gauta dovana gali paveikti nešališkumą? Ar, priėmus dovaną, bus galima jaustis laisvu nuo bet kokių galimų įsipareigojimų dovanotojui?
- Ar nekeltų psichologinio diskomforto ir rūpesčių tai, jei dovanos gavimo faktas taptų viešai žinomas kolegoms, interesantams, žiniasklaidai, plačiai visuomenei?

*Situacijos, su kuriomis, gaudamas dovaną ar paslaugą, darbuotojas gali susidurti dėl savo tarnybinės padėties arba kaip privatus asmuo, detaliau aptariamos **Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacinėse gairėse dėl dovanų ir paslaugų priėmimo apribojimų ir Aplinkos apsaugos agentūros antikorupcinio elgesio kodekse, nes patekus į dviprasmišką dovanų gavimo/teikimo situaciją, galimi ir korupcinio pobūdžio rizikos atvejai.***

Agentūra vadovaujasi nuostata, kad už gerai atliktą darbą būtų atsidėkota geru žodžiu.

Padėkoti ir įvertinti darbuotoją galima įvairiai: šypsena, geru žodžiu, gražiu laišku, padėkos raštu ar paprastu „ačiū“. Agentūra siekia, kad visais atvejais, kai norima atsidėkoti už darbuotojo profesionalų darbą ir paslaugumą, būtų taikomi kiti padėkos būdai, nesusiję su dovanomis.

- ! **Dovanos nepriimamos, nes tokiu būdu gali būti siekiama daryti įtaką Agentūros priimamiems sprendimams ir (arba) paveikti darbuotojo veiksmus, o tai pakenktų Agentūros reputacijai ir sumažintų pasitikėjimą Agentūra.**

Teisės aktai reglamentuojantys dovanų politikos klausimus:

[Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas.](#)

[Aplinkos apsaugos agentūros antikorupcinio elgesio kodeksas.](#)

[Aplinkos apsaugos agentūros gautų dovanų priėmimo, perdavimo, vertinimo, registravimo, naudojimo ir veiksmų, gavus neteisėtą atlygį, tvarkos aprašas.](#)

[Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacinės gairės dėl dovanų ir paslaugų priėmimo apribojimų.](#)